

GEORGIA ÜNİVERSİTESİ VE ORMAN OKULU'

Yazan :

Dr. İbrahim ATAY

(İ. Ü. Orman Fakültesi Silvikültür Enstitüsü asistanı)

I. Giriş

ICA idaresinin senelerdenberi memleketimizdeki çeşitli müesseselerden, bu arada Orman Umum Müdürlüğünden Amerika'ya eleman gönderdiği mahlumdur. Son iki senedenberi Orman Fakültesinin de bu imkândan faydalanmaya başlamasıyla, öğretimde de memleketimiz ormancılığına hizmet edenlerden bir kısmının Amerikada kendi ihtisas sahaları ile ilgili mevzuları yakinen görebilmeleri mümkün olabilmıştır. Giden kimselerin vakitlerini en müsmir şekilde kıymetlendirmeleri istenildiği gibi, tetkik ve müşahade ettikleri mevzuları muhtelif vesilelerle ve yollarla henüz gidememiş meslektaşlarına intikal ettirmeleri vazifeleri meyanındadır. Bu husus elemanın Türkiyede vazifeli olduğu müessese ile ICA idaresi arasında tanzim edilen sözleşmelerde de yer almış bulunmaktadır. Bu vazifenin bir başlangıcı olarak kaleme alınan bu ilk yazımda ele alınan Üniversite ve okul mevzuunu en dar manası ile bir tanıtma olarak düşünmek gerekir. Zira çeşitli hüviyetlerde yüzlerce üniversitesi olan bir memlekette, bir üniversitenin diğerleri ile mukayeseli olarak hüviyetini ortaya çıkarmak uzun çalışmalara ihtiyaç gösteren bir iştir. Bununla beraber, kısada olsa, bu yönde tanıtıcı bazı bilgilere ihtiyaç vardır kanaatındayız. Çünkü, memleketimizden Amerikaya gönderilen ormancılar, İdareci sıfatıyla gidip sadece görgü

1) Amerika'da Fakülte anlamı bizdekinden farklıdır. Orada Fakülte denilince Üniversitenin Okul veya College'lerinde vazifeli öğretim üyelerinin isim listeleri yani şahıslar anlaşılır. Üniversitenin bilim kolları College veya okul adı altındadır.

için çok dolaştırılanlar müstesna, umumiyetle mahdut State'lere gönderilmektedirler. Gidenler çalıştıkları veya civarlarında olupta kütüphanelerinden, hocalarından faydalandıkları Üniversite (Orman okulu veya College'i) leri tanıtmağa çalışırlarsa, sonradan gidecek olanlar daha gitmeden gayelerine uygun hazırlıklarını yapmağa fırsat bulurlar. Zira Amerikada ormancılık öğretimi daha doğrusu her okul veya college tarafından verilen dereceler aynı değildir. Şöyleki, bunlardan bir kısmı sadece ormancı mezun verir, bazılarında Mastır derecesini almak, bazılarında da Doktora yapmak mümkündür. Bir başka husus ta; bir state'in ormancılık durumu ile o state'deki orman okulu veya college'inin durumu arasında her zaman aynı yönde bir münasebet yoktur; yani bir state orman sahası itibariyle zengin, orman mahsulleri ve pratik ormancılığı itibariyle ileri ise o state'in ormancılık tedrisatının da mutlaka o nisbette ileri olacağı mânası çıkarılmamalıdır. Çünkü mesele Üniversitenin bütçesi, hususiyle (eğer okul state Üniversitesine bağlı ise) state'in ödeme kabiliyeti ile ilgilidir. Hangi state üniversitesine fazla ödeme kabiliyeti sağlayabiliyorsa mukaveleli kıymetli hocalar o üniversitelerde çalışmakta ve bilnetice o üniversiteler şöhret yapmaktadır. Her sahada hususî teşebbüsün büyük rolü, Amerika'da her mevzuu ayrı bir etüt konusu yapmış, Devletçiliğin esas yahut ekseriyette olduğu yerlerden farklı olarak, bir mevzuda her zaman her yer için, umumî esaslara varmak imkânını ortadan kaldırmıştır.

II. Üniversitenin tarihçesi 1)

Georgia Üniversitesinin kuruluşuna 27 Şubat 1785 de başlanmış ve bu safhada ilk Rektörlüğe, Connecticut'la olup Yale Üniversitesinden mezun olan Abraham Baldwin getirilmiştir. Üniversite kuruluşunu 1801 de tamamlayabilmiş ve o yıl kapılarını talebelere açmak suretiyle 1804 senesinde ilk mezunlarını vermiştir.

Georgia Üniversitesi Amerikada state Üniversitesi olarak kurulan ilk üniversitedir. Zamanla ve süratle gelişen üniversite, bugün her türlü ihtiyaca cevap veren mütekâmil bir üniversitedir. Üniversitenin öğretim ve araştırma faaliyetleri, herbiri müstakil idarî hüviyete haiz 11 adet college ve okul (üniversitenin bilim kolları) tarafından yapılmaktadır ki bunların adları ve üniversitede doğuş tarihleri aşağıdadır :

1) Bu ve müteakip bölümlerde «Bulletin of the University of Georgia, March 29, 1957» adlı eserden büyük ölçüde faydalanılmıştır.

College veya okulun Adı	okulun Kuruluş tarihi	College veya okulun Adı	okulun Kuruluş tarihi
Güzel sanatlar	1801	Mezunlar okulu	1910
Hukuk	1851	İdarecilik	1912
Eczacı	1903	Gazetecilik	1915
Ziraat	1906	Ev ekonomisi	1933
Orman	1906	Veteriner	1946
Edebiyat	1908		

Bunlardan başka, büyük masraflarla inşa edilip, 1 Temmuz 1947 de üniversiteye katılan, Georgia'nın kültür tamamlama merkezi, olarak tercüme edilebilecek olan «The Georgia center for continuing education» tesislerini de zikretmek gerekir. Her yeri soğuk hava tertibatıyla mücehhez bu büyük ve modern bina, alt katta konferans salonları, sergi salonları, restaurant, daireler ve televizyon istasyonunu üst katlarda da gene salonları ve tam konforu haiz otel odalarını haizdir. Güney doğu Amerika içinde toplanan büyük konferansların bir çoğu burada toplanmaktadır.

III. Üniversitenin yeri ve tesisleri

Üniversitenin ilk binası Şimal Georgia'da şehirlerden uzakta, bir orman içinde kurulmuştur. Zamanla üniversite bu bina etrafında kendi sahasında gelişirken, buna paralel olarak birde üniversite kasabası teşekkül edip gelişmeğe başlamış ve büyük kısmı itibariyle üniversite sitesinin kuzeyini işgal eden bugünkü Athens şehri doğmuştur. Bu şehir halen 35.000 nüfusuyla ve çeşitli güzellikleriyle Georgia'nın tanınmış şehirlerinden biridir.

Üniversitenin tesisler sahası (kamp sahası) ortadan geçen küçük bir derenin vadisi ile ikiye ayrılmıştır. Şimalde kalan kısımda, kütüphane, okul, college, idare binaları, talebe yurdları v.s. olarak 32, güneyde kalan kısımda da 22 ana bina mevcuttur. Bunlara ilâveten kamp sahasında tenis kortları, stadyum, talebeler ve hocalar için sık sık raslanan otomobil park sahaları (Resim. 1.) sera'lar, evli talebeler için lojman grupları da hesaba katılınca üniversitenin ne kadar geniş bir saha üzerinde kurulmuş olduğu görülür. Kamp sahası içinde şahıslara veya hükümü şahsiyetlere ait herhangi bir kimsenin bir şeyi yoktur. Kamp sahasının devamı ve elvarlarında olmak üzere gene üniversitenin malı olup Ziraat college'i tecrübe sahaları, Orman okulu tatbikat ormanı ve fidanlığı olarak kullanılan geniş araziler vardır.

IV. Üniversite kütüphaneleri

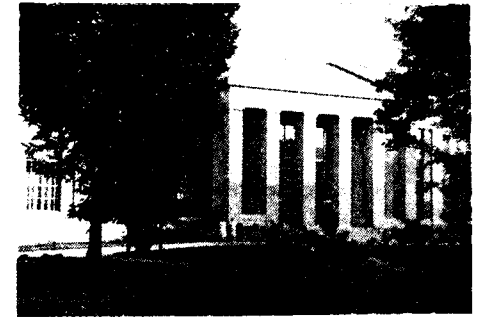
Üniversite kütüphanesi, 30 Haziran 1956 tarihindeki kayıtları itibariyle, birçok ayırbaşım, broşürler, haritalar hariç, kitap olarak 34.000 cilt eser'e

sahiptir. Hiç şüphesiz devamlı olarak eklenen yeni neşriyatla bugün bu miktar daha da artmış ve artmaktadır. Kitaplar dışında kütüphaneye 3000 de gazete ve mecmua gelmektedir.

Üniversitenin esas ana kütüphanesini teşkil eden son yıllarda inşa edilmiş soğuk hava tesisatını haiz modern bina, (Resim 2.) geniş okuma salonlarından başka en alt katta pikap veya teyp - recorder ile mücehhez, küçük kabineler şeklinde, lisan ve müzik çalışma odalarını da haizdir. Bu esas kütüphane dışında üniversitenin cenup kamp sahası içinde müstakil bir kütüphane binası (bu kütüphanede 32.000 cilt eser mevcuttur) ve ayrıca : Ziraat, Orman, Ev ekonomisi, Hukuk ve Veteriner okullarının kendi bünyeleri içersinde kütüphaneleri mevcuttur (bu kütüphanelerde mevcut eserlerin katalog ve kartlarını büyük kütüphanede de bulmak mümkündür).

Resim 1 — Üniversiteye ait otomobil park sahalarından biri
Foto: İ. Atay

Resim 2 — Üniversitenin yeni ve büyük kütüphanesinin giriş kapısı
Foto: İ. Atay

Referans kitapları, mecmualar ve talebelerin ders materyali olarak kullandıkları neşriyat hariç, kitapların çoğu 2 hafta için okuyucuya ödünç verilebilir.

Büyük kütüphanenin çalışma saatleri, Pazartesi cumaya kadar: Saat 8 den 22 ye kadar (aralıksız); Cumartesi günleri: saat 8 den 17 ye kadar; Pazar günleri de 14 den 18 e kadardır.

V. Sömestrler, derece ve mezuniyet

Tedrisat herbiri takriben 11 hafta süren 4 sömest're bölünmüştür. Yılın dört mevsiminin adları ile isimlendirilen dört sömestre'den Sonbahar sömestresi, Eylül'ün son haftasında başlar Christmas tatilinde sona erer. Kış sömestresi Ocak'ın ilk haftasında başlar Mart'ın ortalarında biter. Ilkbahar sömestresi Mart'ın ikinci yarısında başlar Haziranın ilk haftasında sona erer.

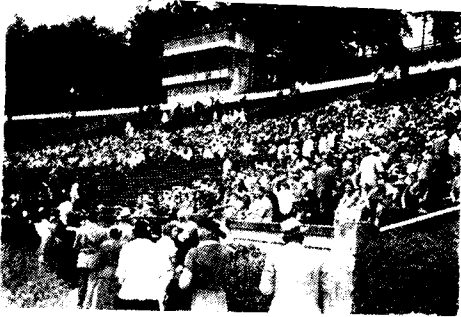
Yaz sömestresi ise, 17 Haziranda başlar Ağustosun 21 inde sona erer. Her sömestr başında dersler yeniden başladığından üniversiteye herhangi bir sömestr başında girmek mümkündür.

Talebinin bir sömestr sonunda aldığı notlar alfabetik harflerle derecelendirilir. Mamafih bunlar sömestr içinde sık sık yapılan ara yoklamalarla talebeyle rakamla verilen notların ortalaması ve son imtihan neticelerine göre tebeyyün eder. Alfabetik harflerle ifade edilen derecelerle rakamla ifade edilen dereceler arasındaki münasebet aşağıda gösterilmiştir :

A ⁺	= 95 — 100	İstisnai (müstesna derece iyi)
A	= 90 — 94	Fevkalade
B ⁺	= 85 — 89	Pek iyi
B	= 80 — 84	İyi
C ⁺	= 75 — 79	Orta
C	= 70 — 74	Yeter (şöyle böyle)
D ⁺	= 65 — 69	Zayıf
D	= 60 — 64	Pek zayıf

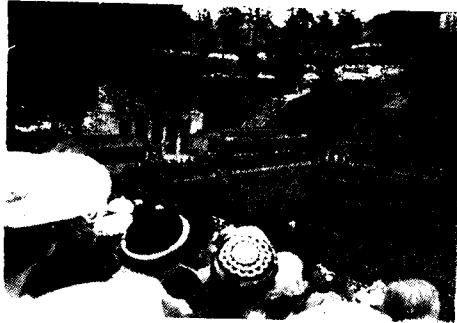
Bu mutlak ve umumî not derecelenmesinden başka talebeler sınıf vasatilerine göre nisbi olarak da derecelendirilirler.

Üniversiteden mezun olanların diplomalarının verilmesi ile Mastır ve Doktora ünvanlarının tevcihi, her sömestre sonunda değil, fakat sadece İlkbahar ve Yaz sömestrelere sonunda, Üniversitenin stadyomunda büyük merasimle yapılır. Merasimi takip herkes için serbesttir (*Resim 3*). Mezunlar ve

Resim 3 — Diploma ve akademik ünvanların tevcihi merasimini takip eden halk

Foto: İ. Atay

Resim 4 — Mezunlar ve kendilerine başkaca akademik ünvanlar verilecek kimseler resmi kıyafetleriyle sahaya girerlerken

Foto: İ. Atay

ünvan alacak olanlar, üniversite tarafından demirbaş olarak yaptırılıp merasim günleri emanet olarak verilen cübbe ve kepleri giyerler (*Resim 4*).

Bu akademik kıyafet içinde çeşitli meslek mensuplarını birbirinden ayıran sadece sahadaki tertiplenişleri değil, daha mühim ve asıl olan keplerdeki püsküllerin renk farklarıdır. Mastır ve doktora dereceleri için ise gene birbirlerinden farklı olarak boyundan geçme, omza şal gibi bir ek parça takılmaktadır. Rektör, Dekanlar, öğretim üyeleri, state sanatörleri, state valisi ve daha bir çok resmi davetlilerin de iştirakiyle yapılan merasimler cidden parlak ve heyecanlı olmaktadır.

VI. Orman okulu

Orman okulu ilk defa Mr. George Foster Peabody adında bir şahsın teşebbüs ve hizmeti ile kurulmuş ve ilk üç senelik periyot için masraflarında bu şahıs tarafından ödenmiştir. Bundan sonra ziraat college'inin bir kolu haline getirilmiş, 27 sene bu vaziyette çalışmış ve 1935 de de bugünkü müstakil haline inkilâbetmiştir. Okul cenuptaki ormancılık tahsil müesseselerinin en eskisi ve keza Amerikan okullarının da en eskilerinden biridir. Okulun kuruluşundanberi verdiği mezunların, güney ormancılığının her yönden gelişmesinde pek mühim rolleri olmuştur.

Okul, mülkiyeti kendisine ait olan, bir büyük bina (*Resim 5.6*), ve sağ ve sol da tek kat olarak uzanan iki kanad ile temsil edilir. Büyük bina diye tavsif ettiğimiz asıl okul binası 3 katlı olup, sınıfları, labratuvarları, konferans salonu, Dekanlık ve brolarını, 15.000 cilt kitaplı kütüphane ve okuma odasını, Orman servisinin okul ile işbirliği halinde çalışan araştırmacılarının brolarını ihtiva etmektedir.

Resim 5 — Georgia Üniversitesi Orman okulu ana binası (cepheden görünüş)

Foto: İ. Atay

Resim 6 — Orman okulunun yandan görünüşü ve sol kanattaki tek katlı okula ait labratuvarlar

Foto: İ. Atay

Okulun ayrıca, mülkiyeti üniversiteye ait olan ve üniversitenin kamp sahası kenarından başlayan 2 tatbikat ormanı mevcuttur. Bunlardan 120 acre (1 acre = 0.4 hektar) büyüklüğünde olan biri, Silvikültür, ölçme ve

faaydalanma tatbikatlarında; 145 acre olan ikincisi de, ağaçlandırma ile ilgili tecrübi çalışmalarda kullanılmaktadır. Bunlar dışında üniversiteye mesafesi 5 ila 25 mil arasında değişen okula ait daha bir çok tecrübe ormanında çeşitli ormancılık problemleri ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır. Bunların başlıcaları şunlardır :

- a) Güney çamlarının genetik araştırmaları (tohumluk meşçereler tesisine matuf çalışmalar).
- b) Yerli çamların ve yapraklıların amenajman esasları.
- c) Orman ağaçları böcek ve mantarlarının araştırılması
- d) Yapraklı ağaçlardan faydalanma imkânları,
- e) Kıymetçe düşük yapraklı ormanların ibrelili ormana tahvili problemleridir.

Okulun öğretim kadrosu oldukça zengindir. 1952 senesine kadar öğretim üyesi olabilmek için asgari şart olarak Mastır derecesi kafi görüldüğünden eski profesörlerin bir kısmının doktoraları yoktur. Labratuvarlarda ilmi araştırmalar yapanlar doktora yapmış öğretim üyeleridir.

Okul da sadece mastır yapmak mümkündür.